

VZGOJNI NAČRT

OŠ GORIŠNICA

Oktober, 2024

VSEBINSKO KAZALO

UVOD	2
Pomen vzgojnega načrta	2
Vizija šole	2
1. NAČINI DOSEGANJA IN URESNIČEVANJA CILJEV IN VREDNOT	3
1.2 Razvijanje varnega in spodbudnega okolja za doseganje ciljev	3
2.3 Doseganje in uresničevanje vrednot	4
2. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI.....	5
3. PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI	6
4. SVETOVANJE IN USMERJANJE	7
5. VZGOJNI UKREPI IN VZGOJNI OPOMINI	8
5.1 RESTITUCIJA.....	8
6. POHVALE, NAGRADE, PRIZNANJA	9
7. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE.....	11

Na podlagi 60.d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 - ZOFVI-K, 49/16 - popr., 76/23) je na predlog ravnatelja Osnovne šole Gorišnica, svet Osnovne šole Gorišnica dne 9. 10. 2024 sprejel

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE GORIŠNICA.

UVOD

Osnovna šola določa z vzgojnim načrtom vprašanja, pomembna za nemoteno življenje in delo v šoli, in sicer:

1. Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot.
2. Vzgojne dejavnosti (preventivne in proaktivne).
3. Pohvale, priznanja in nagrade.
4. Vzgojni ukrep in vzgojni opomin.
5. Oblike vzajemnega sodelovanja s starši.
6. Svetovanje in usmerjanje.

Pomen vzgojnega načrta

- Spodbujanje delovanja šole na ravni odnosov in vzpostavljanje pozitivne klime med vsemi vključenimi,
- Dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vse udeležencev,
- Enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe.

Vizija šole

Vizijo naše šole predstavlja kvalitetna šola :

»odprta, inovativna, vključujoča.«

1. NAČINI DOSEGANJA IN URESNIČEVANJA CILJEV IN VREDNOT

Načine doseganja in uresničevanja vrednot določamo s prednostnimi nalogami z vsakoletnim letnim delovnim načrtom. Izbiramo jih s konsenzom strokovnih delavcev.

1.1 Načini doseganja in uresničevanja ciljev osnovnošolskega izobraževanja

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kakovostno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj vsakega posameznega učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi;
- z raznimi dejavnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj učencev z upoštevanjem vzgojnih zakonitosti;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo spodbujali državljansko odgovornost ter razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo pri učencih razvijali pismenost v slovenskem jeziku kot tudi sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilne, naravoslovnotehničen, matematičen, informacijski, družboslovni in umetnostni področju.

1.2 Razvijanje varnega in spodbudnega okolja za doseganje ciljev

Za razvijanje varnega in spodbudnega okolja za doseganje ciljev bomo:

- organizirali vzgojno-izobraževalno delo na način, ki bo upošteval celovit in vsestranski razvoj vsakega posameznega učenca ter obenem spoštoval otrokovo individualnost in podpiral ustvarjalnost,
- zagotovili varno in spodbudno učno okolje v katerem se bodo učenci počutili varne in sprejete ter bodo dosegali čim boljše dosežke v skladu z njihovimi individualnimi zmožnostmi;
- spodbujali vključenost posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja s ciljem, da posameznik lahko dela v skupini in konstruktivno prispeva k njeni in lastni osebni rasti;
- izvajali vzgojne dejavnosti primerno razvojni stopnji;

- razvijali sodelovalni odnos: delavci šole – starši- učenci.

2.3 Doseganje in uresničevanje vrednot

Šolske vrednote so načela, ki povedo, kaj je dobro in prav. Iz njih izvirajo prepričanja in stališča, zavzetost in dolgoročni cilji. Zato je izbor vrednot bistven sestavni del vzgojnega načrta.

Na šoli smo ugotavljali vrednote pri učencih, starših in delavcih šole. Najpomembnejše skupne vrednote, ki smo jih sprejeli in jih bomo kot prioriteto izpostavili v tem in naslednjih šolskih letih, se bodo nanašala na:

- SPOŠTOVANJE: medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev, zato se medsebojno poslušamo, smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo in skupaj iščemo rešitve.
- ODGOVORNOST, ki jo izkazujejo učenci s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; učitelji, ki jo izkazujejo s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, pravičnostjo, omogočanjem zdravega okolja, doslednostjo in spoštljivostjo in starši, ki jo izkazujejo s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem njegovega razvoja.
- ZNANJE, ki nam odpira pot od enega do drugega, kar nam omogoča, da skupaj razvijamo ustvarjalnost, vedoželjnost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja. Vrednote pomagajo posamezniku uravnati njegove odnose s samim seboj, z drugimi in z družbo. Načini uresničevanja vrednot izražajo osebno zavzetost delavcev šole, učencev in staršev.

Vrednote so podlaga ustvarjanja kulture v šoli, podlaga različnim dejavnostim, pravilom in načinom reševanja težav in sporov. Procese dela z vrednotami prilagajamo starosti učencev. Vrednote je potrebno doživljati v konkretnih situacijah vsakdanjega življenja. Izredno pomembna je pozitivna socialna klima in zaupanje med učenci in učitelji. Šola vzgaja za vrednote z vsakodnevnimi praksami, z različnimi dejavnostmi, ki spodbujajo prevzemanje odgovornosti za svoje življenje, v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dni dejavnosti in ob drugih priložnostih.

2. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos, ki je predpogoj za učinkovito vzgojno delovanje šole. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucijah).

Z namenom učinkovitega vzgojnega delovanja šole s starši sodelujemo na različne načine. Oblike, koledar in urniki komuniciranja s starši so določeni v Letnem delovnem načrtu šole.

Individualne oblike dela s starši so:

- govorilne ure: razgovori z razrednikom ali drugim učiteljem,
- razgovori s šolsko svetovalno službo,
- razgovori z ravnateljem.

Skupinske oblike dela s starši so:

- roditeljski sestanki (informativni in izobraževalni)
- okrogle mize,
- delavnice,
- družabna srečanja.

V primeru nujnega obveščanja staršev so zadolženi:

- razredniki in vsi ostali strokovni delavci,
- v izjemnih primerih tajnica in ostali delavci šole.

Svet staršev

Za organizirano uresničevanje interesov staršev deluje na šoli Svet staršev. Sestavljajo ga po en predstavnik staršev iz oddelčne skupnosti, ki je izvoljen na 1. roditeljskem sestanku v začetku novega šolskega leta.

Sodelovanje s starši je dokumentirano v zapisnikih oddelčnih roditeljskih sestankov in poročil razrednikov.

Zadovoljstvo staršev je eden od naših temeljnih ciljev, zato ga spremljamo in merimo. Za merjenje njihovega zadovoljstva uporabljamo: ankete, pogovore in zapise pohval in pritožb, ki jih hranimo v pisarni šolske svetovalne službe.

3. PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako, da se bodo naši učenci v šoli počutili varno in sprejeto, da bodo pri šolskem delu ustvarjalni, motivirani in zavzeti ter da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

RAZRED/ODDELEK je primarna socialna skupina v šoli, zato bomo posebno pozornost namenili oblikovanju dobrih medosebnih odnosov, skrbi za vrstnike, spoštovanju in upoštevanju različnosti ter reševanju problemov v razredu.

Vsaka oddelčna skupnost bo na prvih razrednih urah sprejela razredna pravila, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda in, ki bodo spodbujala medsebojno povezanost in načrtovanje, gradila na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti.

RAZREDNIK IN UČITELJI: spremljajo razred, dogajanja med učenci in se dosledno odzivajo na probleme razreda ali posameznikov v razredu. Pri tem upoštevajo razvojni nivo učencev in posebnosti posameznih učencev. Pri reševanju težjih problemov vključimo svetovalno službo in po potrebi vodstvo šole.

Spodbujalo se bo razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč.

TEMATSKO USMERJENE VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE se bodo organizirale v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, dnevu šole, na taborih, izletih, ekskurzijah, ob obiskovanju kulturnih prireditev, v okviru šolske skupnosti (šolski parlament), interesnih dejavnosti ali tudi v okviru šolskih projektov. Spodbujali bodo razumevanje, odgovornost, pomoč in sodelovanje.

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov ali oddelkov in ko je potrebno, tudi na ravni posameznih učencev.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence, v katere vključujemo tudi zunanje sodelavce: vzgoja za zdravje in zobna preventiva preko Zdravstvenega doma Ptuj; preventivne dejavnosti povezane preko policije, Centra za socialno delo Ptuj, društvo Vitae, Safe.si, Centra interesnih dejavnosti Ptuj ...

Preventivne dejavnosti za starše izvajamo preko predavanj ali delavnic za starše z delavci šole in zunanjimi sodelavci.

4. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je strokovna dejavnost šole, ki pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, delom, v odnosih z drugimi, pri razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora. Udeleženci pogovora so učitelji, učenci in po potrebi tudi starši, Pri tem učitelj kot svetovalec pogovor z učencem usmerja tako, da se le ta uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije,
- Organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- Spremljati svojo uspešnost,
- Razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- Prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- Vživljanja v druge,
- Razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- Reševati probleme in konflikte,
- Ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, doživljanje neuspehov...
- Razvijati pozitivno samopodobo,
- Slediti in dosežati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Pogovor se izvaja sproti. Strokovni delavec se pogovori z učencem in pri tem upošteva postopnost reševanja problemov:

- Pogovor med učiteljem in učencem v času pouka,
- Usmerjen pogovor med učiteljem in učencem po pouku,
- Pogovor učitelja s starši (po presoji učitelja tudi ob prisotnosti učenca),

- V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dlje časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se lahko s starši dogovori za vključitev šolske svetovalne službe,
- V primeru, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga v sodelovanju s šolsko svetovalno službo obravnavo v zunanjih ustanovah.

5. VZGOJNI UKREPI IN VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev pravil šolskega reda. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitve.

Kršitve, vzgojni postopki in ukrepi so določeni v prilogi A, ki je sestavni del tega vzgojnega načrta.

Vzgojni opomini se izrekajo skladno s 60f. členom Zakona o osnovni šoli.

5.1 RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo,
- zahteva odločitev in napor ter razmišljanje tistega, ki je škodo povzročil,
- oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode,

- spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot kritika in kazni, ter poudarja vrednote,
- učenec ustvarjalno rešuje problem.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Restitucijo lahko predlagajo učenci, starši ali strokovni delavci. Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženi v skladu z načelom individualizacije. Razrednik glede na okoliščine seznanjeni o izrečenem vzgojnem ukrepu oddelčno skupnost.

Protokol restitucije je natančneje opisan v Prilogi A, ki je sestavni del tega vzgojnega načrta.

6. POHVALE, NAGRADE, PRIZNANJA

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

POHVALA se podeljuje učencem za posebej prizadevno delo v oddelčni ali šolski skupnosti, za spoštljiv odnos in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo in iz drugih razlogov, po presoji razrednikov ali drugih predlagateljev.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni dejavnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej za pozitiven zgled v oddelku,
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih šolskih dejavnostih izven pouka,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do vrstnikov in odraslih ter nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj oziroma učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog ustne ali pisne pohvale.

PRIZNANJA se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,

- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti in šolskem parlamentu,
- ob drugih razlogih, ki jih ravnatelj oziroma učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

NAGRADE se podeljujejo učencem v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti.

Nagrade se podeljujejo za učence, ki so prejeli zlata priznanja, za najboljše športnike, za učence, ki so opravili zlato bralno značko, različne šolske natečaje in posebne priložnosti.

7. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt OŠ Gorišnica je temeljni dokument za vzgojne delo. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje 2. člena ZOSn. Svoja vzgojna prizadevanja in rezultate bomo vsakoletno ocenili; ugotavljali bomo rezultate našega dela in po potrebi uvajali morebitne izboljšave. Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili pristojnega ministrstva in Zavoda RS ter s sklepi ustanovitelja. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitvev:

- SVET ŠOLE: sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole.
- UČITELJSKI ZBOR: opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo ,
- RAZREDNIKI: so odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svoje oddelku,
- STARŠI: sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime .
- RAVNATELJ: uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo

Pri pripravi Vzgojnega načrta so sodelovali učenci, starši in zaposleni Osnovne šole Gorišnica.

Koncept vzgojnega načrta je bil potrjen:

- Na redni seji učiteljskega zbora OŠ Gorišnica dne 27. 9. 2024,
- Na redni seji Sveta staršev OŠ Gorišnica dne 3. 10. 2024,
- Na redni seji Sveta zavoda OŠ Gorišnica dne 9. 10. 2024.

Datum: 10. 10. 2024

Ravnatelj OŠ Gorišnica Milan Šilak

Predsednica Sveta zavoda OŠ Gorišnica: Valerija Tušak Vnuk